

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 4Co/104/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1121205310
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 11. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Anna Kašajová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2023:1121205310.1

Uznesenie

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Anny Kašajovej a členov JUDr. Valérie Kleinovej st. a Mgr. Ingrid Degmovej Pospíšilovej v právnej veci veci žalobcu: V. W. M., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom I. XX, XXX XX K., proti žalovanému: O. L. Z., O., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom F. XX. Q. XX, XXX XX K., zastúpený: JUDr. Jaroslav Kuchár, LL.M., advokát, so sídlom Budatínska 65, 851 06 Bratislava, o ochranu osobnosti, na odvolanie žalobcu proti uzneseniu Okresného súdu Bratislava I zo dňa 28. marca 2023, sp. zn. 17C/1/2021-203, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie v napadnutej časti výroku II. o trovách konania potvrdzuje.

Žalovanému priznáva voči žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

odôvodnenie:

1. Napadnutým uznesením súd prvej inštancie konanie zastavil, žalovanému priznal voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % a žalobcovi vrátil súdny poplatok za podanú žalobu v sume 356,30 eur.

2. Svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že žalobca sa žalobou doručenou Okresnému súdu Bratislava I dňa 30.07.2021, doplnenou podaním doručeným súdu dňa 30.08.2021, domáhal, aby súd uložil žalovanému povinnosť písomne sa žalobcovi ospravedlniť a zaplatiť mu sumu 9.900 eur ako náhradu nemajetkovej ujmy spolu s náhradou trov konania, a to z dôvodu, že žalovaný svojím konaním zasiahol do jeho práva na ochranu osobnosti. Pred začatím prvého pojednávania vo veci a predbežným prejednaním sporu žalobca podaním doručeným súdu dňa 24.02.2023 vzal žalobu v celom rozsahu späť a žiadal o vrátenie zaplateného súdneho poplatku. Žalobca uviedol, že v prvotnom spore 10C/92/2014, ktorého príčinou bolo živé svedectvo žalovaného, konečne po desiatich rokoch nezmyselných prieťahov dosiahol v rozsudku vynesennom 20.02.2023 plnej satisfakcie a nemieni byť svedkom ďalších absurdných prieťahov v tomto novom konaní. Z dôvodu, že žaloba bola žalobcom vzatá späť v celom rozsahu pred predbežným prejednaním sporu a pojednávaním a neboli splnené podmienky ustanovenia § 146 ods. 2 Civilného sporového poriadku, súd prvej inštancie s poukazom na § 145 ods. 1 Civilného sporového poriadku konanie zastavil.

3. O nároku na náhradu trov konania rozhodol v zmysle ust. 256 ods. 1 Civilného sporového poriadku dôvodiac tým, že v danom spore vzal žalobca svoju žalobu v celom rozsahu späť bez toho, aby išlo o reakciu na správanie žalovaného a žaloba bola teda žalobcom vzatá späť nie pre správanie žalovaného. Z uvedeného vyvodil, že je z procesného hľadiska daná zodpovednosť za zavinenie zastavenia konania na strane žalobcu, a preto má žalovaný nárok na plnú náhradu trov konania proti žalobcovi s tým, že o výške náhrady trov konania rozhodne podľa § 262 ods. 2 Civilného sporového poriadku po právoplatnosti tohto uznesenia, samostatným rozhodnutím. O vrátení súdneho poplatku rozhodol podľa § 11 ods. 3, 4 a 6 zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch v znení neskorších zmien a doplnkov.

4. Proti uzneseniu súdu prvej inštancie v časti o nároku na náhradu trov konania podal žalobca v zákonnej lehote odvolanie, ktorým sa domáhal, aby odvolací súd zrušil rozhodnutie súdu prvej inštancie v napadnutej časti a vrátil mu ho na nové rozhodnutie. Namietal, že súd prvej inštancie pri rozhodovaní o nároku na náhradu trov konania nevychádzal z ust. § 257 C.s.p., keď nezohľadnil dôvody hodné osobitného zreteľa. Konštatoval, že súd prvej inštancie bol povinný pri rozhodovaní o trovách konania skúmať procesnú zodpovednosť pri zastavení konania na oboch procesných stranách. Uviedol, že späťvzatie žaloby automaticky neznamená úspech protistrany, keď žalobca zobral späť žalobu zo straty dôvery v spravodlivý rozsudok, resp. jeho dosiahnutie v reálnom čase, keď dochádzalo k nekonaniu súdu, neodôvodneným prieťahom v súdnom konaní a pri obave z konania protistrany. Tvrdil, že tento osobitný zreteľ bol pritom súdu prvej inštancie známy v bode 2 napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie, tento naňho nezobral ohľad. Poukázal na to, že žaloba bola voči žalovanému podaná v nadväznosti na živé tvrdenie žalovaného v súdnom spore vedenom pod sp. zn. 10C/92/2014, v ktorom súd žalobu voči žalobcovi zamietol, čím bolo preukázané, že žalovaný žalobcu úmyselne poškodil. Z uvedeného dôvodu nebolo späťvzatie žalobcu založené na obave, že by neuspel, naopak, je presvedčený o plnom úspechu podanej žaloby. Namietal neodôvodnenými prieťahmi v konaní, keď ani po dvadsiatich mesiacoch nedošlo k vytýčeniu termínu pojednávania. Uviedol, že konanie vedené pod sp. zn. 10C/92/2014 trvalo desať rokov a prieťahy v uvedenom konaní spôsobil aj právny zástupca žalovaného, proti ktorému bolo podané aj trestné oznámenie pre porušovanie záväzných etických noriem advokátov, čo riešila aj Slovenská advokátska komora, a preto žalobca predpokladá aj v predmetnom konaní ďalšie neodôvodnené prieťahy. Tvrdil, že na prieťahy v konaniach upozorňoval niekoľkokrát vedenie súdu prvej inštancie, odvolacieho súdu, Ministerstvo spravodlivosti SR a Súdnu radu SR a späťvzatím konania len reagoval na prieťahy v súdnom konaní.

5. Žalovaný vo svojom vyjadrení k odvolaniu žalobcu uviedol, že nijakým spôsobom nezapríčinil vznik sporu. Mal za to, že súd prvej inštancie rozhodol správne, keď priznal plnú náhradu trov konania žalovanému, nakoľko sa žalobca po dvoch vyjadreniach žalovaného zaslaných na základe výzvy súdu rozhodol vziať žalobu späť. Tvrdil, že v danom spore nie je ani pasívne legitimovaný, keď je predmetom žaloby list, ktorý podpísal ako predseda SC PEN. Konštatoval, že v konaní vedenom na Okresnom súde Bratislava I, pod sp. zn. 10C/92/2014 nebol ani navrhnutý resp. predvolaný ako svedok, takže ani jeho svedecká výpoveď nemohla nijakým spôsobom podnietiť späťvzatie žaloby žalobcom. Dodal, že ide o klasickú žalobu o ochranu osobnosti, kde si žalovaný uplatnil neprimerane vysokú náhradu nemajetkovej ujmy, a to po uplynutí premlčacej lehoty. Tvrdil, že ani majetkové pomery žalobcu (vlastní byt a dve garáže v Bratislave) nie sú dôvodmi hodnými osobitného zreteľa, čo vyplýva aj zo skutočnosti, že nežiadal o oslobodenie od súdnych poplatkov. Dodal, že žalobca pokračuje v útokoch na právneho zástupcu žalovaného, a to napriek tomu, že sťažnosť podaná Slovenskej advokátskej komore bola odložená a trestné oznámenia boli odmietnuté. Na základe uvedeného navrhol, aby odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie v napadnutej časti potvrdil a žalovanému priznal trovy odvolacieho konania.

6. Žalobca vo svojom vyjadrení k vyjadreniu žalovaného zotrval na vyjadreniach uvedených v odvolaní, svoje späťvzatie žaloby dôvodil možnými obštrukciami v konaní zo strany právneho zástupcu žalovaného a zároveň uviedol, že argumentácia žalovaného o majetkových pomeroch žalobcu nebola predmetom späťvzatia žaloby ani podaného odvolania.

7. Žalovaný vo svojom vyjadrení k vyjadreniu žalobcu neuviedol žiadne nové skutočnosti, ktoré sú podstatné pre rozhodovanie o trovách konania.

8. Odvolací súd viazaný ust. § 379 a § 380 ods. 1 C.s.p. preskúmal vec v rozsahu a medziach dôvodov podaného odvolania žalobcu bez nariadenia odvolacieho pojednávania v zmysle § 385 ods. 1 C.s.p., keďže sa nejednalo o prípad, v ktorom by bolo potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie, nariadenie pojednávania si nevyžadoval ani dôležitý verejný záujem a dospel k záveru, že podané odvolanie žalobcu nie je dôvodné.

9. Ako prvoradé konštatuje odvolací súd, že v postupe súdu prvej inštancie nezistil žiadne vady týkajúce sa procesných podmienok, na ktoré je z úradnej povinnosti povinný prihliadať, aj keď tieto neboli v odvolacích dôvodoch uplatnené (§ 380 ods. 2 C.s.p.).

10. Z predloženého spisu odvolací súd zistil, že súd prvej inštancie zastavil konanie, nakoľko žalobca zobral žalobu späť v celom rozsahu. Žalobca späťvzatie žaloby dôvodil tým, že v konaní vedenom pod sp. zn. 10C/92/2014, ktorého príčinou bolo lživé svedectvo žalovaného, dosiahol po desiatich rokoch v rozsudku vynesenom dňa 22.02.2023 plnej satisfakcie a nechce byť svedkom ďalším prieťahom v konaní. Súd prvej inštancie rozhodol o náhrade trov konania v zmysle § 256 ods. 1 C.s.p. a žalovanému, ako strane, ktorá zastavenie konania procesne nezavinila, priznal náhradu trov konania voči žalobcovi v rozsahu 100 %.

11. Žalobca v podanom odvolaní namietal, že súd prvej inštancie mal pri rozhodovaní o trovách konania zohľadniť dôvody hodné osobitného zreteľa podľa § 257 C.s.p. z dôvodu, že v konaní dochádzalo k prieťahom zo strany súdu a dochádzalo by k ďalším zbytočným prieťahom v konaní aj zo strany žalovaného, resp. jeho právneho zástupcu, a tomuto sa chcel vyhnúť. Odvolací súd udáva, že ustanovenie § 257 C.s.p. predstavuje odchýlku od zásady zodpovednosti za výsledok a od zásady zodpovednosti za zavinenie. Znamená to, že súd nemusí zaviazat stranu sporu, ktorá spôsobila vznik trov svojím zavinením, aby tieto trovy nahradila protistrane. Použitie tohto ustanovenia preto negatívne dopadá na stranu sporu, ktorá by inak mala právo na náhradu trov konania. Z tohto dôvodu aplikácia daného ustanovenia musí mať vždy výnimočný charakter. Zákon pre rozhodnutie o nepriznaní náhrady trov konania podľa daného ustanovenia vyžaduje kumulatívne splnenie dvoch podmienok, ktorými sú dôvody hodné osobitného zreteľa a výnimočné okolnosti. Dôvody hodné osobitného zreteľa, ani výnimočné okolnosti zákon neuvádza exemplifikatívne, výklad týchto podmienok ponecháva na súdnu prax. Zároveň túto normu nie je možné interpretovať tak, že je aplikovateľná kedykoľvek a bez zreteľa na základné zásady rozhodovania o trovách konania. Strane, ktorá mala vo veci úspech alebo ktorá trovy konania nezavinila, nemožno nepriznať náhradu trov podľa výnimočného ustanovenia len na základe všeobecného záveru hodnotiaceho dopad rozhodnutia o určitom druhu nárokov. K dôvodom hodným osobitného zreteľa môže dôjsť vo vzťahu k určitým druhom konania alebo určitej procesnej situácii, kde sa tieto často vyskytujú, a tento dôvod je daný charakterom tohto konania alebo charakterom procesnej situácie. Aj tu však treba skúmať, či nejde o výnimku z výnimky, či teda na ponechanie účinkov právnej normy nie sú dané dôvody. Pri posudzovaní dôvodov hodných osobitného zreteľa súd prihliada na majetkové, sociálne, osobné, zárobkové a iné pomery všetkých strán sporu (teda nielen tej strany, ktorú by podľa všeobecných ustanovení zaťažovala povinnosť nahradiť trovy konania, ale aj tej strany, ktorej majetková sféra by bola výnimočným nepriznaním náhrady trov dotknutá, keďže táto účelne vynaložila trovy konania) a všímať si aj okolnosti, ktoré viedli strany k uplatneniu nároku na súde a ich postoj v konaní (R 24/1964).

12. Odvolací súd uvádza, že v konaní nenastali dôvody hodné osobitného zreteľa, pre ktoré by súd mohol rozhodnúť tak, že žalobcu, ktorý zavinil zastavenie konania, nezaviazou povinnosťou nahradiť trovy konania protistrane. Nosná argumentácia žalobcu v odvolaní spočívala v tom, že v danom konaní dochádzalo k prieťahom v konaní zo strany súdu a ďalším konaním by dochádzalo aj zo strany právneho zástupcu žalovaného. Súdom prvej inštancie a následne odvolacím súdom boli však vyhodnotené sťažnosti žalobcu na prieťahy v konaní ako nedôvodné. Zároveň žalovaný podával vyjadrenia v predmetnom konaní len na základe výziev súdu vyplývajúcich z ustanovení civilného sporového kódexu. Preto uvedenej argumentácii žalobcu o možných prieťahoch v konaní nemožno prisvedčiť. Ak by aj prieťahy v konaní nastali, nejde o taký dôvod hodný osobitného zreteľa podľa § 257 C.s.p., pre ktorý by bolo možné náhradu trov konania strane nepriznať. Späťvzatie žaloby z dôvodu žalobcom argumentujúcich prieťahov v konaní, o ktorých súd rozhodol, že nenastali, nemôže byť v otázke priznania trov konania žalovanému, ktorému v predmetnom konaní trovy konania vznikli, v jeho neprospech. Aplikácia ust. § 257 C.s.p. nemôže nahrádzať následok obavy strany, že bude v konaní neúspešná. Hoci žalobca v odvolaní trval na tvrdení, že by bol v konaní úspešný, žalobu zobral späť ešte pred prvým pojednávaním napriek tomu, že v prípade ak by bol v konaní úspešný, súd by zaviazal na úhradu trov konania žalovaného, a teda by bol žalobca v ešte lepšom postavení, ako žiada podaným odvolaním, avšak ďalšiemu konaniu podaným späťvzatím žaloby zabránil. Z uvedeného je zrejmé, že nešlo o výnimočné okolnosti, pre ktoré by bolo možné vzhliadnuť aplikáciu ust. § 257 C.s.p., keď pri ďalšom pokračovaní v konaní, by sa nemusel dostať žalobca do situácie, kedy by bol zaviazaný uhradiť žalovanému trovy konania. Zároveň pri aplikácii tohto ustanovenia je nevyhnutné prihliadať aj na majetkové pomery strán sporu, avšak žalobca ich ani v späťvzatí žaloby, ani v odvolaní neuviedol a súd nie je povinný pri predmetnom rozhodovaní na preukázanie týchto pomerov vyzývať, keďže zodpovednosť za preukázanie pomerov pri aplikácii ust. § 257 C.s.p. znáša strana, ktorá sa aplikácie tohto ustanovenia domáhala. Záverom odvolací súd dodáva, že v konaní nevzhliadol dôvody osobitného

zreteľa, pre ktoré by bolo možné žalobcu nezaviazať na náhradu trov konania, keďže podanou žalobou žalobca zavinil vzniknuté trovy konania žalovaného a späťvzatím žaloby sám zavinil zastavenie tohto konania, keď sa žalovaný o zastavenie konania nijakým spôsobom nepričinil, súd prvej inštancie preto správne rozhodol o náhrade trov konania v zmysle § 256 ods. 1 C.s.p.

13. Na základe uvedeného odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie v napadnutej časti výroku II. týkajúcej sa trov konania ako vecne správne podľa § 387 ods. 1 C.s.p. potvrdil.

14. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa ust. § 378 ods. 1 a § 396 ods. 1 C.s.p. a priznal žalovanému ako úspešnej strane v odvolacom konaní podľa § 255 ods. 1 C.s.p. nárok na plnú náhradu trov odvolacieho konania voči žalobcovi.

15. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Bratislave pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 C.s.p.).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,

b/ ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,

c/ strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,

d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,

e/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo

f/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

a/ pri riešení ktorej sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,

b/ ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo

c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C.s.p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a/ napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b/ napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c/ je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a/ a b/ (§ 422 ods.1 C.s.p.).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 C.s.p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii (§ 427 ods. 1 prvá veta C.s.p.).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods.2 C.s.p.).

Dovolaťel musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolaťela musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a/ dovolaťelom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b/ dovolaťelom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c/ dovolaťel v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou

a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 C.s.p.).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 C.s.p.).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 C.s.p.).